

DE GROTE SPRONG

Ander werk van Koen Van der Elst bij Clavis

Brokkelkop

Bij Clavis Uitgeverij staan jongeren centraal.
Wij geloven namelijk dat de wereld van morgen er zal
uitzien als de dromen van onze jeugd. Het is onze missie
om hun leefwereld elke dag zo mooi mogelijk te maken.

Koen Van der Elst

De grote sprong

© 2025 Clavis Uitgeverij, Hasselt – Amsterdam – New York

Omslagontwerp: Clavis Studio

Trefw.: tijdreizen, vriendschap, humor

NUR 283, 284

ISBN 978 90 448 5883 9

D/2025/4124/192

Alle rechten voorbehouden

Tekst- en datamining niet toegestaan

www.clavisbooks.com

KOEN VAN DER ELST

DE GROTE SPRONG

Clavis

20 FEBRUARI 1988

‘DAT BOEKJE ZAL nooit veel waard zijn, hoor.’

Ik probeer mijn fiets met één hand uit het fietsenrek te halen, terwijl ik met mijn andere hand het laatste nummer van *De Aanvallers* vasthou. Het stripboek waar die rare vent, die plots naast me is komen staan, naar wijst. Ik heb het net gekocht in de krantenwinkel en zoals gewoonlijk ben ik vergeten iets mee te nemen om het heelhuids thuis te krijgen.

‘Je had je boekje beter in een rugzak kunnen stoppen. Of nee, dat doen we nog niet in 1988, zeker?’

‘Ja ... nee,’ stamel ik terwijl ik mijn uiterste best doe om oogcontact te vermijden. Ik probeer mijn been over mijn zadel te zwaaien, maar dat zou me in deze omstandigheden al niet goed lukken als er een normaal mens op zou staan kijken, laat staan een of andere mafketel.

‘Wacht, laat me je helpen,’ zegt de man.

Hij neemt mijn stuur vast en houdt mijn stalen ros in bedwang, zodat ik eindelijk op het zadel kan gaan zitten. Even vraag ik me af of ik niet beter meteen kan wegrijden, zonder om te kijken.

Maar dat lijkt me niet echt beleefd. Hij laat mijn stuur los, dus ik moet hem toch op z'n minst bedanken. Vluchten kan altijd nog.

‘Dank u wel,’ mompel ik.

‘Echt, dat wordt hoogstens anderhalve eu... Ik bedoel, dat wordt nooit veel geld waard, hoor.’

Wat weet hij er nou van? Een oude vent, waarschijnlijk nog nooit een strip gelezen. Tenzij in de krant misschien. Hij zou mijn verzameling moeten zien. Die eerste druk van *Brokkelman*, die ik vorig jaar van mijn pa kreeg, wordt nu in de stripspecialzaak al voor dubbel zoveel geld verkocht.

‘Nu ja, wat maakt het uit. Je verkoopt je stripboeken toch nooit en je leest alleen de advertenties voor andere reeksen op de binnenkant van de cover en de flaptekst,’ lacht hij.

Hoe weet hij dat? Dat heb ik een tijdje terug als grap eens tegen ma gezegd, toen ik een nieuw boekje zat te lezen. Hoe kan hij dat weten? Zouden er nog meer mensen zijn die dat doen? Nu, ik doe het niet, het was een grap ... Ik lees echt wel het hele ding.

‘Ik zie dat je een beetje in de war bent. Sorry daarvoor. Laat me het uitleggen, alsjeblieft.’

Het ziet er niet naar uit dat hij me iets wil verkopen, mijn boekje wil stelen of me wil vermoorden, dus ik knik dat ik bereid ben naar zijn uitleg te luisteren.

‘Altijd wantrouwig, zo herinner ik me je.’

‘Wie bent u?’ vraag ik. Ik begin het beu te worden.

‘Weet je dat dan niet?’ lacht hij een beetje onnozel.

‘Nee.’

‘Ik ben jou. Jij bent mij.’

‘Huh?’

‘Ik ben je oude ik. Ik kom uit de toekomst. Uit het jaar 2030, om precies te zijn.’

Ik kijk hem aan. Ik hou heel veel van sciencefiction, fantasy en alles wat speciaal is. Maar niet van oude mannen die raar doen.

‘Bewijs het,’ zeg ik streng.

‘Graag, ik heb hier heel lang over nagedacht.’

‘Misschien had je er direct mee van wal moeten steken, in plaats van te zeuren over mijn boekje. Dat is nogal gemakkelijk.’

‘Ja, sorry. Ik ben ... Wij zijn nu eenmaal altijd te vinden voor een goede babbel.’

‘Dat klinkt niet echt als ik,’ zeg ik, nog steeds allesbehalve overtuigd.

‘Nee, ik weet het, dat komt nog als je wat ouder bent. Maar je vroeg dus bewijs. Wel, hou je vast, hier komt het.’

Hij aarzelt. Moet hij nog iets verzinnen? Is dit een of ander trucje misschien? Hij gaat waarschijnlijk iets zeggen dat zo algemeen is dat het altijd klopt. Zoals een horoscoop of zo.

‘Voor de ramen van je slaapkamer hangen rode gordijnen die ooit nog in de kinderkamer van ons geboortehuis, hier wat verderop, hebben gehangen. Typische jarenzeventiggordijnen met van die gekleurde ovale vormen en strepen, net paaseieren met stroomlijnen.’

Ik zucht en maak me klaar om weg te rijden. Iedereen kan die gordijnen zien hangen, ik slaap immers aan de straatkant. Wat een bedrog. Ik wil niet weten wat hij met me van plan is.

‘Ik weet wat je denkt: iedereen kan die gordijnen zien hangen, want je slaapt aan de straatkant.’

Verdomd, het lijkt alsof hij mijn gedachten kan lezen.

‘Maar nu komt het. Elke ochtend als de zon pal op je raam staat, lijkt het alsof er allerlei vormen en figuren ontstaan. Je vindt het zalig om in het weekend lekker lang in bed te blijven liggen en naar die figuren te kijken en almaar nieuwe figuren te herkennen.’

‘Een tiener die graag lang in bed ligt. Knap, hoor. Ik ben nog

steeds niet overtuigd, dat bewijst nog altijd niks,' zeg ik.

'Een van die figuren heb je de houten man genoemd en je was teleurgesteld toen je ma op een keer je kamer binnenkwam, de gordijnen opentrok en de man verdween. Sindsdien heb je hem nooit meer gezien.'

'Wauw.'

'Daar sta je van te kijken, hè?'

Ik antwoord niet. Ik kijk hem aan, misschien voor de eerste keer echt grondig. Die ogen, tja. Dezelfde kleur, maar er zijn wel meer mensen met groene ogen. Dat haar, die snit. Nee. Die neus ... ik zou niet weten hoe mijn neus eruitziet. Die tanden lijken ook niet op de mijne. Kaarsrecht, parelwit. Alsof ze uit de etalage van een carnavalwinkel komen. Onbewust haast ga ik met mijn tong over de tand waar een heel klein stukje van afbrak toen ik een vuistslag van Jurgen kreeg.

'Is die tand al bijgewerkt na die mep van Jurgen?'

Nu doet hij het weer!

'Sorry, deze grap heeft lang genoeg geduurd. Kun jij gedachtelezen of zo?' vraag ik.'

'Welnee, ik ...'

'Want dat zou ik ergens nog kunnen geloven,' onderbreek ik hem. 'Voor iemand die helemaal uit tweeduizend en zoveel is teruggereisd in de tijd, kom je wel met het lulligst denkbare verhaal aanzetten.'

'Maar dat van die houten man, dat is toch waar? En je hebt het nooit aan iemand verteld, toch?'

'Nee? Aan mijn ma in elk geval wel, toen ze de kamer binnenkwam. En misschien heeft zij het wel aan haar zus of haar collega's op het werk verteld, je weet hoe ze is.'

‘Je klinkt niet echt overtuigd. Geloof je me nu of niet?’

‘Wat denk je zelf?’ haal ik mijn schouders op.

‘Ik denk dat je me ergens wel gelooft, maar dat je me niet helemaal vertrouwt.’

‘Heb je nu echt geen beter verhaal? Ik ben nog maar vijftien, maar ik heb heus meer dingen meegemaakt dan in bed naar de gordijnen te liggen staren.’

‘Ja, je hebt gelijk, sorry. Ze hadden me gezegd dat ik iets moest vertellen dat jij/ik alleen zou weten en dat je nooit met iemand gedeeld hebt of ergens hebt opgeschreven ...’

‘Ja, en dan begin jij over gordijnen.’

‘Het is minder makkelijk dan het lijkt. Ik ken de namen van al je vrienden, maar zoiets kan iedereen te weten komen. Ik weet hoe je kat heet, je eerste jeugdliefde uit de kleuterklas ...’

Ik krijg een ingeving.

‘In de kleuterklas heb ik ooit iets gestolen, weet je nog wat?’

‘Ja, natuurlijk. Je was de boekentas van een vriendje aan het doorsnuffelen. Ik weet niet meer van wie en jij ook niet. In die boekentas vond je het autootje waar hij mee had zitten spelen tijdens de middagpauze. Een geel, versleten Renault 4-autootje. Je hebt het meegenomen en nooit teruggegeven.’

‘Wauw,’ zeg ik, nu wél onder de indruk.

‘Maar dat verhaal kon ik dus niet gebruiken, want je hebt het tien jaar later in de les godsdienst – een les over biechten – voor de hele klas verteld.’

‘O ja. Klopt.’

‘Maar geloof me, jouw/mijn geheugen is uitstekend, ik weet nog tal van andere nutteloze herinneringen.’

‘Zo nutteloos zijn ze in dit geval niet.’

‘Nee, eigenlijk grappig. Wij zijn grappig,’ lacht hij.

‘Oké.’

‘Ik ken er dus nog meer. Honderden, duizenden. Sommige gênant, andere best leuk, maar de dingen die me het best zijn bijgebleven, waren altijd een beetje traumatisch, toch voor een kind, en op zijn minst onze ouders weten ervan. En ik wilde iets vinden dat alleen wij weten.’

‘Ik zeg niks, hoor, anders lees je misschien toch weer mijn gedachten.’

‘Een van je allereerste herinneringen heeft te maken met het nummer “San Francisco”. Je zat als peuter op de grond met je blokken te spelen. Je droeg je favoriete groene korte broek en de radio stond aan. Die rode balvormige radio op batterijen stond boven op de kast. Je probeerde mee te zingen, want je vond dat nummer echt geweldig. De radio viel bijna op je kop toen je jezelf optrok aan de kast.’

‘Dat is weer zo een stomme herinnering,’ antwoord ik.

‘Het is een van je allereerste herinneringen. Je was toen alleen in de woonkamer aan het spelen, naast de deur naar de voorkamer. Maar ook al was je misschien pas twee, je weet het nog. Misschien is het nooit echt op die manier gebeurd, maar zo herinner je het je. Zo herinneren wij het ons.’

Ik herinner het me inderdaad. Ik heb het nooit aan iemand verteld, want het is totaal niet boeiend.

‘Eentje nog, die me net te binnen schiet.’

Hij lijkt er behoorlijk in op te gaan, als een klein kind dat enthousiast is over een nieuw speeltje. Zo ben ik niet, maar wie weet hoe je wordt als je ouder bent.

‘Toen je twaalf was, ging je voor de laatste keer naar het sin-

terklaasfeest van ma haar werk. Daar kreeg je van de sint een voetbal cadeau.’

‘Ja, een stomme leren voetbal.’

‘Je was toen heel verontwaardigd dat de sint – zelfs een valse, zoals je ondertussen wel beseftte – niet wist dat je een hekel hebt aan voetballen en zei: “Nou ga je lekker kunnen voetballen!”’

‘Oké, oké, een beetje flauw, maar ik herinner het me inderdaad en waarschijnlijk weet je ook waar die bal nu ligt.’

‘Ja, hij is slap geworden en ligt nog altijd ongebruikt in een bak speelgoed naast het bureautje in je slaapkamer.’

‘Kijk, dit soort dingen vind ik dan weer verdacht,’ zeg ik.

‘Waarom?’

‘Omdat ik dat op dit eigenste ogenblik denk, natuurlijk. Als je zoiets zegt, dan denk ik het en dan ...’

‘Kan ik je gedachten lezen,’ lacht hij.

‘Ja.’

‘Ik wist dat ik je nooit helemaal zou kunnen overtuigen. Je zult blijven twijfelen, maar dat is niet erg. Ik ben in elk geval heel blij je te zien.’

Ik wandel verder met de fiets tussen mijn benen, maar zonder te trappen, zodat hij me kan volgen. Hij lijkt de weg te weten. Hoelang houdt hij me al in de gaten? Zit hij me elke dag te bespioneren? Of zou het toch waar zijn wat hij beweert?

‘Heb je niks meegebracht uit de toekomst?’

‘Nee, dat mocht niet. Ze hebben me verplicht alles achter te laten voor ik de sprong maakte: mijn portefeuille, mijn smartphone ...’

‘Smartwatte?’

‘Laat maar, dat vertel ik later nog wel eens.’

‘Geen portefeuille, geen identiteitskaart dus.’

‘Nee, inderdaad. Dat hebben we trouwens niet meer. Eigenlijk heb ik zelfs geen portefeuille meer.’

‘Komt dat even goed uit,’ zeg ik opnieuw een beetje sarcastisch.

‘Ja, sorry. Het pleit niet in mijn voordeel.’

‘Aan je kleren kan ik het in elk geval ook niet zien. Jeans, een donkerblauwe jas die alleen door snobs gedragen wordt, met daaronder een zwart hemd. Zo’n hemd heb ik ook in mijn kast hangen.’

‘Ja, ik weet het. Je hebt het speciaal gekocht voor dat feestje voor Hermans zestiende verjaardag. Dat is over een paar weken, als ik het me goed herinner. Je allereerste zelfgekochte hemd. Uiteraard veel te groot. Ma kon er niet echt om lachen, maar over een paar jaar zal het wel passen, zei ze.’

Ik kijk hem ongelovig aan. ‘Kijk, dat is nu iets waar je mee had kunnen uitpakken. Voor ik er zelf aan dacht, natuurlijk.’

‘Ik weet het. Geloof me, het is moeilijker dan je denkt om je dingen met opzet te herinneren. Meestal komen ze op onverwachte momenten bovendrijven en dan kun je ze beter meteen opschrijven. Wat ik dus duidelijk niet gedaan heb.’

We lopen verder door de straat waar mijn vriend Frank woont. Ik merk dat hij door het grote raam aan de straatkant naar binnen kijkt om te zien of Frank er is. Net zoals ik altijd doe.

‘Waarom?’ vraag ik plots.

‘Waarom ik ben teruggekeerd in de tijd?’

Ik antwoord niet. Het klinkt zo absurd.

‘Eigenlijk mocht ik geen contact met je opnemen en je al helemaal niet vertellen wie ik ben. Maar ze kunnen me wat.’

‘Ja, dat klinkt wel als iets wat ik ook zou doen.’

‘Ik ben eigenlijk teruggestuurd om een ramp te voorkomen die drie jaar voor mijn sprong is gebeurd, in 2027.’

‘Een ramp, hier in ons land?’

‘Nee, in Engeland, maar dat is een lang verhaal en ik vrees dat mijn tijd bijna op is.’

Engeland. Allerlei scenario’s spelen zich af in mijn hoofd. Wat zou er nu kunnen gebeuren in Engeland?

Mijn gemijmer wordt onderbroken door een gepiep dat ik meteen herken. Mijn digitale horloge klinkt net hetzelfde. Het valt me nu pas op dat hij stil is blijven staan.

‘Verdorie, nu al. Ik ...’

Hij maakt zijn zin niet af. Tenminste, niet hier. Niet nu?

Ik draai me om en sta alleen in de straat van mijn tante. Met het laatste nummer van *De Aanvallers* tussen duim en wijsvinger terwijl ik mijn fietsstuur vasthou. Ik kijk naar de cover van het boekje. Er staat tekst op: *Zullen de Aanvallers ontsnappen uit de val van de Tijdman?*